

ONNETON RAUHA

Trotsky oli oikeassa sanoessaan: rauha saattaa olla kolmasti onneton rauha, mutta se rauha, joka vie päätökseen tämän satakertaisesti säädyttömän sodan, ei voi olla säädytön, häpeällinen eikä likainen.

Tavattoman, ennenkuulumattoman raskasta on allekirjoittaa onneton, äärettömän raskas, erittäin nöyryyttävä rauha silloin, kun voimakas polkee heikon rintaa. Mutta ei saa langeta epätoivoon, ei saa unohtaa, että historia tarjoaa esimerkkejä vielä suuremmasta nöyryytyksestä, vielä turmiollisemmista ja raskaammista rauhanehdoista. Ja kuitenkin petomaisen julmien voittajien polkemat kansat ovat toipuneet ja päässeet jaloilleen.

Napoleon I nujersi Preussin ja kohteli sitä paljon nöyryyttävämmän kuin mitä Vilhelm polkee ja nöyryyttää nyt Venäjää. Napoleon I oli useamman vuoden ajan kiistaton voittaja mantereella, hänen Preussista saamansa voitto oli paljon perusteellisempi kuin Vilhelmin voitto Venäjältä. Mutta muutaman vuoden kuluttua Preussi toipui ja karisti Napoleonin ikeen hartioiltaan vapaussodassa käyttäen apunaan rosvovaltioita, jotka eivät suinkaan käyneet Napoleonia vastaan vapaussotaa, vaan imperialistista sotaa.

Napoleonin imperialistiset sodat kestivät monta vuotta, ne käsittivät kokonaisen aikakauden, ne toivat esiin imperialistisista * suhteista ja kansallisista vapausliikkeistä yhteenpunoutuneen tavattoman sotkuisen verkon. Ja tuloksena oli, että historia kulki koko tämän sodista ja tragediaista (kokonaisten kansojen tragediaista) tavattoman

* Imperialismiksi nimitän tässä yleensä vieraiden maiden rosvoamista, imperialistiseksi sodaksi saalistajien sotaa rosvoitun saaliin jakamisesta.

rikkaan kauden läpi eteenpäin feodalismista „vapaaseen” kapitalismiin.

Historia kulkee nyt eteenpäin entistä nopeammin, paljoa järkyttävämpi on niiden kansojen tragedia, jotka imperialistinen sota on polkenut ja polkee jalkoihinsa. Niin ikään on olemassa imperialististen ja kansalliseen vapautukseen tähtäävien virtausten, liikkeiden ja pyrkimysten yhteenpunoitumista, mutta niiden välillä on se tavattoman suuri ero, että kansallinen vapausliike on paljon heikompaa ja imperialistinen liike paljon voimakkaampaa. Mutta historia menee järkkymättä eteenpäin, ja kaikkien edistyneimpien maiden syvissä kerroksissa kypsyy — kypsyy kaikesta huolimatta — sosialistinen vallankumous, paljoa syvempi ja mahtavampi kansan vallankumous kuin oli sitä edeltänyt porvarillinen vallankumous.

Senpä vuoksi toistan vielä kerran: epätoivo on kerrassaan sallimatonta. Rauhanehdot ovat sietämättömän raskaat. Mutta sittenkin historia ottaa omansa, avuksemme tulee, vaikkakaan ei niin nopeasti kuin me kaikki haluaisimme, mutta tulee varmasti muissa maissa jatkuvasti kypsyvä sosialistinen vallankumous.

Saalistaja on lyönyt maahan, polkenut ja nöyryyttänyt meidät, mutta me jaksamme kestää kaikki nuo kärsimykset. Me emme ole maailmassa yksin. Meillä on ystäviä, kannattajia, uskollisia apulaisia. He myöhästyvät — useiden heidän tahdostaan riippumattomien seikkojen vuoksi — mutta he tulevat.

Työhön, järjestämään, järjestämään ja järjestämään. Kaikista koettelemuksista huolimatta tulevaisuus kuuluu meille.